

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Γ'

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 1925

ΑΡΙΘ. 10

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΗΣ Α.Θ.Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμ. Πατριάρχης κ. Κωνσταντῖνος ἀπηύθυνεν ἐκ Θεσσαλονίκης πρὸς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν τὸ ἀκόλουθον ὑπόμνημα.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ ζήτημα τῆς ἡμετέρας ἀπελάσεως ὑπὸ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ὑπεβλήθη εἰς τὸ ὑμέτερον ὑψηλὸν συμβούλιον, θεωροῦμεν καθήκον ἐπιβεβλημένον νὰ ὑψώσωμεν καὶ πρὸς ὑμᾶς φωνὴν διαμαρτυρίας, ἐκθέτοντες ἅμα ὑμῖν τὴν κανονικὴν τοῦ ζητήματος ἀπόψιν. Ὡς γνωστὸν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς ἐδρεύει ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνακηρυχθὲν ὑπὸ οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ λειτουργήσαν, ὡς τοιοῦτον, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Βυζαντινῆς αυτοκρατορίας, ἀνεγνωρίσθη καὶ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Πορθητοῦ μετὰ πάντων τῶν δικαιωμάτων του καὶ τῶν προνομίων. Οὕτω δὲ ἀνεγνωρισμένον καὶ κατοχυρωμένον, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐλειτούργησε καὶ καθ' ὅλην τὴν μακρὰν περίοδον τῆς τουρκοκρατίας.

Οὐδ' ἦτο δυνατόν ἄλλως γενέσθαι, καθόσον ὁ θεσμὸς τοῦ Πατριαρχείου στηρίζεται ἐπὶ διατάξεων τῶν προμνησθησῶν οἰκουμενικῶν συνόδων. Ἄλλ' ἀπροσδοκῆτως ὅλως καὶ κατὰ τὴν ἐν Λωζάνῃ διάσκεψιν, προὔταθη ὑπὸ τῆς τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας ἢ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀπομάκρυνσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ἡ πρότασις αὕτη, ἀντικειμένη πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἀδιάκοπον, ὡς προεῖρηται, λειτουργίαν τοῦ Πατριαρχείου ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτοῦ ἑδρᾷ, τῇ Κωνσταντινουπόλει, δικαίως προὔκალεσε τὴν ἐξέγερσιν τῆς παγγρησιακῆς συνειδήσεως, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπέισε τὴν τουρκικὴν ἀντιπροσωπείαν ν' ἀποσύρῃ αὐτὴν καὶ οὕτως ἀπεφασίσθη καὶ κατοχυρώθη καὶ διεθνῶς ἢ παραμονῇ τοῦ Πατριαρχείου ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς θεσμοῦ καθαρῶς πνευματικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ.

Ἐνῶς δὲ τὸ Πατριαρχεῖον διερρῦθισε τὰ τῆς λειτουργίας

καὶ διοικήσεως αὐτοῦ κατὰ τὸ ὡς ἄνω δημιουργηθὲν ἐν Λωζάνῃ νέον καθεστῶς, ἢ τουρκικὴ κυβέρνησις δὲν ἔπαυσε δι' ὀργάνων αὐτῆς νὰ παρέχῃ εἰς αὐτὸ ἐκάστοτε πράγματα μειοῦντα τὸ πνευματικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν αὐτοῦ κῆρος. Ὡς κορύφωμα δὲ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν, ἐπηκολούθησεν ἢ βιαίᾳ ἀπέλασις ἡμῶν, ἢ τὰς λεπτομερείας, τὰς ἀπὸ πάσης ἀπόψεως θλιβεράς, παραλείπομεν ὡς πασιγνώστους, ἐξ αὐθεντικῶν πληροφοριῶν. Καὶ ἰσχυρίζεται μὲν ἢ τουρκικὴ κυβέρνησις ὅτι πρόεβη εἰς τοῦτο ἐπὶ τῇ βίσει ἀποφάσεως τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει μικτῆς περὶ ἀνταλλαγῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμὸς, ἐκτὸς τοῦ ὅτι οὐδεμίαν πραγματικὴν σχέσιν δύναται νὰ ἔχῃ πρὸς τὸ αἰωνόβιον καθεστῶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οὐδὲνος πιστὸν ἀπεικόνισμα προβάλλει ἡμῖν καὶ ἢ διαρκῆς πρᾶξις τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας, εἶνε καὶ νομικῶς ἀβάσιμοι, καθόσον ἢ μεταξὺ Τουρκίας καὶ Ἑλλάδος σύμβασις περὶ ἀνταλλαγῆς, ἀφορᾷ μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς ἰδιώτας καὶ οὐχὶ καὶ ἀξιώματούχους κληρικούς καὶ δὴ τὸν πατριάρχην καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς, εἰς τὴν συνθήκην ἀποτελοῦν τὰ φυσικὰ πρόσωπα τοῦ Πατριαρχείου καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάγονται εἰς ἀνταλλαγὴν τοσοῦτω μᾶλλον, καθόσον ἄνευ αὐτῶν δὲν εἶνε δυνατὴ ἢ ὑπαρξίς τοῦ θεσμοῦ καὶ ἢ κανονικὴ λειτουργία τοῦ Πατριαρχείου. Διὰ τοὺς λόγους αὐτοὺς ἀκριβῶς καὶ ἢ μικτὴ ἐπιτροπὴ ἐκήρυξεν ἑαυτὴν ἀναρμοδίαν λόγῳ τοῦ ἡμετέρου ἀρχιερατικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ ἀξιώματος.

Ἐπεὶ τῆς ἀπόψεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου συνηγοροῦν καὶ τὰ ἐπόμενα : α) πάντες οἱ κληρικοὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου θεωροῦνται ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως μέλη καὶ ἀδελφοὶ τῆς ἐν Φαναρίῳ μονῆς τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐν ἣ ἀπὸ τριακοσίων καὶ πλέον ἐτῶν ἐγκατέστη τὸ Πατριαρχεῖον καὶ συνεπῶς ἔχουν ἐγκατάστασιν καὶ δοσιδικίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀνεξαρτήτως τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς των.

Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν φρασεολογίαν οἱ ἀρχιερεῖς οἱ διαμέγοντες ἐν Κωνσταντινουπόλει λέγονται ἐνδημοῦντες, ἀποστελλόμενοι δὲ εἰς ὑπηρεσίαν ἀποδημοῦντες.

β) Ἐν τοῖς σουλτανικοῖς βερατίοις τοῦ διορισμοῦ τῶν πατριαρχῶν καὶ τῶν μητροπολιτῶν καθορίζεται ἢ δοσιδικία αὐτῶν καὶ ἀναγράφεται ρητῶς, ὅτι πᾶσα ἰστικὴ ἀγωγή τῶν

μητροπολιτών και επιτρόπων αυτών ούδαμού άλλαχου δικάζεται, εἰμὴ μόνον ἐν Κωνσταντινουπόλει.

γ) Δὲν δύναται νὰ νοηθῆ ἡ ὑπαρξίς καὶ λειτουργία τοῦ Πατριαρχείου ἄνευ τῶν ὀργάνων αὐτοῦ. ἤτοι τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ φυσικῶν προσώπων. Τοῦτο ἀκριβῶς ἀναγνωρίζων καὶ ὁ Ἰσ. ἐτ πασῶς ἐζήτησεν οὐχὶ ἀπλῶς ἀπομάκρυναι τοῦ Πατριαρχείου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ τὴν ἐπομάκρυναι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μεθ' ὅλων τῶν ὀργάνων καὶ τῶν θεσμοθετημένων σωμάτων του, ὡς ῥητῶς ἀναγράφεται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς 10 Ἰανουαρίου 1923.

Ἀποσυρθείσης εἴτα ὑπὸ τῆς τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας τῆς περὶ ἀπομάκρυνσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως προτάσεως αὐτῆς καὶ ἀπορριθείσης τῆς παραμονῆς αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἔπεται κατὰ λογικὴν συνέπειαν, ὅτι θὰ παραμείνῃ τοῦτο μεθ' ὅλων τῶν ὀργάνων καὶ θεσμοθετημένων σωμάτων του, ὡς προέτεινε καὶ ὁ ἐξοχώτατος Ἰσμέτ πασῶς.

Προκειμένου δὲ περὶ τῆς ἡμετέρας ἐκλογῆς παρατηροῦμεν ὅτι αὕτη διεξήχθη οὐ μόνον κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰ θέσμια τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις τὰς ἀπορρεούσας ἐκ τῆς συνηχῆς τῆς Λωζάνης, ἐπὶ πλέον δὲ καὶ συνωδὰ τῶν κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ αἰοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Γρηγορίου Ζ' διαδεδωθέντι εἰς τὰ Πατριαρχεῖα σχετικῶν τῆς τουρκικῆς δημοκρατικῆς κυβερνήσεως ἐγγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 1099 καὶ ἡμερομηνίαν 6 Δεκεμβρίου 1339) 1923, διαλαμβάνοντι ὅτι ἐκλογεῖς καὶ ἐκλέξιμοι διὰ τὴν πατριαρχίαν δεόν νὰ ὦσιν Τεῦρκοι ὑπήκοοι καὶ ἐξασκοῦν ἐν Τουρκίᾳ τὰ πνευματικὰ αὐτῶν καθήκοντα κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκλογῆς.

Ἀμφότεροι οἱ ὄροι οὗτοι συνέτρεχον κατὰ τὴν ἡμετέραν ἐκλογὴν, καθότι καὶ τὴν τουρκικὴν ὑπεκότητα ἐκ γενετῆς κειμήμεθα καὶ τὰ πνευματικὰ ἡμῶν καθήκοντα ἐξησκῆσαμεν ἐντὸς τῆς Τουρκίας πάντοτε μὲν, ἀλλὰ καὶ ἐσχάτως ὡς Μητροπολίτης τῆς ἐπαρχίας Δέρκων περιλαμβανομένης ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Δημαρχίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐπειδὴ λοιπόν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, οὐδεὶς λόγος συντρέχει πρὸς ἀνταλλαγὴν ἡμῶν καὶ συνεπῶς ἡ ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου βία ἀπέλασις ἡμῶν εἶνε ἀντικανονικὴ καὶ ἀντίθετος πρὸς τὰ ἐν Λωζάνῃ συμπεφωνημένα,

Ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀνταλλαγῆς σύμβασις, ἀφορῶσα ἀπλῶς ἰδιώτας οὐδεμίαν ἔχει ἐκ τοῦ προκειμένου ἐφαρμογὴν, διότι εἰς τὰ κληρικὰ πρόσωπα ἐκμηδενίζεται ἡ ἰδιότης τοῦ ἀτόμου ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀξιώματος,

Ἐπειδὴ, κατὰ ταῦτα, πάντες οἱ ἐν Κ) πόλει μητροπολίται, ἐπίσκοποι καὶ ἀξιωματοῦχοι κληρικοὶ τοῦ Ο. Πατριαρχείου δὲν εἶνε ἀνταλλαξιμοί, πολλῶν δὲ μᾶλλον ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὁ ἔχων ἀξίωμα οὐ μόνον ἀρχιεπισκόπου Κων) πόλεως, ἀλλὰ καὶ προέδρου τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, ἀτινα ἀμφότερα ἐξυπονοοῦν καὶ ἐπιβάλλουν τὴν ἐν Κων) πό-

λει σταθερὰν αὐτοῦ διαμονήν, ἣν καθιέρωσαν ἀμετάβλητοι διατάξεις τῶν οἰκουμενικῶν συνόδων,

Ἐπειδὴ ἡ ἀπέλασις ἡμῶν καὶ ἡ μελετωμένη τοιαύτη σχεδὸν πάντων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχιερέων ἀποσκοπεῖ κυρίως τὴν ἀπομάκρυναι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρὰ τὰ ἐν τῇ διασκέψει τῆς Λωζάνης συμπεφωνημένα,

Ἐπειδὴ ἡ μόνη ἐπιβαλλομένη λύσις τοῦ προκειμένου ζητήματος εἶνε ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ προσγενομένου ἡμῖν ἀδικήματος, ἡ δικτήρησις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστώτος καὶ ἡ ἀναστήλωσις τοῦ πατριαρχικοῦ γοήτρου, τοῦθ' ὅπερ οὐ σύσσωμος ἡ ἱεραρχία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ὡς θεματοφύλαξ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐκκλησιαστικῶν θεσμιῶν ἀξίοι καὶ ἀπεκδέχεται,

Ἐπειδὴ ὑπὲρ τῆς κανονικῆς ταύτης ἀπόψεως καὶ τῆς συνωδὰ ταύτη διακανονίσεως τοῦ ζητήματος ἐκηρύχθησαν καὶ πᾶσαι αἱ αὐτοκέφαλοι ὀρθόδοξοι ἐκκλησίαι, διαμαρτυρηθεῖσαι ἀρμοδίως, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι χαρακτηρίσασαι τὸ αὐθαίρετον καθ' ἡμῶν τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως προξικόπημα ὡς πλῆγμα τῆς καθόλου Χριστιανουσύνης,

Διὰ ταῦτα, ποιοῦμενοι ἐκκλησίαι εἰς τὴν πεφωτισμένην κρίσιν τῶν ἐντίμων μελῶν τοῦ συμβουλίου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, οὐδαμῶς ἀμφιβάλλομεν, ὅτι οὐδεμίαν λύσιν ἀντικειμένη πρὸς τ' ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δύναται νὰ προέλθῃ ἐκ τοῦ ὑμετέρου ὑψηλοῦ συμβουλίου. Τούναντιον δὲ ἀπεδεχόμεθα μεθ' ἀπάσης τῆς ἱεραρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὅτι ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ θὰ συζητηθῆ καὶ θὰ διευκρινισθῆ γενικώτερον τὸ ζήτημα τοῦ πατριαρχικοῦ καθεστώτος, εἰς τρόπον, ὥστε πάντες οἱ τοῦ κλήματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀρχιερεῖς νὰ δύναται νὰ ἐξασκήσιν ἐν τῇ διοικήσει τῆς ἐκκλησίας ἀκωλύτως τὰ ἐκ τῶν ἱερῶν κανόνων ἀπορρέοντα δικαιώματα αὐτῶν ἀσχέτως πρὸς τὸν τόπον τῆς καταγωγῆς καὶ ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις διατελοῦμεν ἐνθερμος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.

† Ὁ Κων) πόλεως ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 9 Δεκ. 1924 τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, συζητουμένου τοῦ 1 άρθρου τοῦ Συντάγματος περὶ Ἐκκλησίας, ὁ κ. Γ. Σ. Φραγκοῦδης, πληρεξούσιος Ἀθηνῶν, ὠμίλησε διὰ μακρῶν ὑποστηρίξας, ὅτι ἔπρεπε διὰ συνταγματικῆς διατάξεως νὰ καθιερωθῆ ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Πολιτείᾳ.

Ἰδοὺ ἡ πρότασις του : «Εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Συντάγματος προτεινόμενον ἄρθρον, καθ' ὃ ε ἡ ἐκκλησία διοικεῖται ὑπὸ Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιερέων» νὰ προστεθῆ :

«ἄνευ οὐδεμιᾶς καὶ οὐλοσθήποτε ἀναμίξεως τῆς Πολιτείας εἰς τὴν διοίκησιν αὐτῆς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἀπὸ τοῦ Κράτους. Εἰδικὸς νόμος κινονίζων τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀρθροῦ τούτου θέλει προνοήσει καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας καὶ διὰ τὴν φύλαξιν τῆς ἱερᾶς κτημοσύνης ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ἐντὸς τῶν περὶ ἰδιοκτησίας διατάξεων τοῦ Συντάγματος».

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Φραγκοῦδη παραθέτομεν τὰ ἑξῆς :

«Ἐπέβαλε ἡδη τροπολογίαν, διὰ τῆς ὁποίας συμφωνῶν μὲ τὴν διατύπωσιν τῆς συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς μέχρι τινός, ζητῶ ἐν τέλει τὴν ἀνεξαρτησίαν ἢ αὐτονομίαν τῆς Ἐκκλησίας. Βεβαίως, κύριοι, καὶ δυνάμει τοῦ ὑπάρχοντος Συντάγματος ἢ αὐτονομία τῆς Ἐκκλησίας δύναται νὰ ζητηθῇ διὰ νόμου. Ἀλλὰ δεστυχῶς μετὰ 100 ἐτῶν καθεστὼς νομίζω, ὅτι θὰ ἦτο ἀναγκαῖον ὅπως διὰ Συντάγματος καθιερωθῇ ἢ αὐτονομία, ἢ ὁποία πραγματικῶς θὰ ἀποθῇ πρὸς ἀναγέννησιν καὶ ἐξυγιάνσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς κοινωνίας. Δὲν ὑπάρχει, κύριοι, ἀμφιβολία, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐφθασε εἰς τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται, ἀπὸ τὴν τελείαν ὑποδούλωσιν τῆς εἰς τὴν Πολιτείαν.

Ὁ ἀξιοτίμος συναδελφός κ. Φλανδρός ἀνέπτυξε τὸ θέμα τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας πραγματικῶς πολὺ καλά, καὶ σὰς εἰδείξε τὰ δεινὰ, τὰ ὁποία ὑπέστημεν ἐκ τῆς ὑποδουλώσεως αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας, ἐναντίον τῶν κανόνων, καὶ ἐναντίον τῆς παραδόσεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Βεβαίως εἰς τὸ παρελθὸν καὶ εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἡ Ἐκκλησία πολλάκις ἐδούλευσεν εἰς τὸ Κράτος, ἀλλὰ τῶν αὐτοκρατόρων ἦτο ἡ ἀβ' αἰρεσία, τῶν δὲ Σουλτάντων ἡ βία. Ἡμεῖς δημιουργήσαντες ἐλεύθερον Κράτος, ἔχοντες μεγάλην εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐθεωρήσαμεν, ὅτι ἔπρεπεν ἐν τῷ Συντάγματι νὰ καθιερώσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν τὴν Ὀρθόδοξον ὡς ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν καὶ νὰ λάβωμεν ὄλας τὰς προφυλάξεις διὰ τὸν προσηλυτισμόν. Ἀλλὰ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ οἱ ἐπαναστάται οὐδέποτε ἐσκέφθησαν νὰ ὑποδουλώσωσι τὴν Ἐκκλησίαν. Τὸ γεγονός, ὡς ἐξηγήθη, ὑπῆρξεν ἔργον τῆς βαυροκρατίας, ἢ ὁποία, ὀδηγούμενη ἀπὸ συγκεντρωτικὸν πνεῦμα, ὑπέβαλε καὶ τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸν ζυγὸν τῆς Πολιτείας. Οὕτως ἐδημιουργήθη ὁ νόμος τοῦ 1852, ὁ ὁποῖος εἶνε ἡ τελεία ὑποδούλωσις τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τῆς ὑποδουλώσεως αἱ ἰκμάδες τῆς Ἐκκλησίας κατηναλώθησαν εἰς τοὺς κομματικούς ἀγῶνας. Ὑπεδουλώθη δὲ ἡ Ἐκκλησία μέχρι τοιοῦτου σημείου, κύριοι, ὥστε καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ διορίζεται ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον. Νὰ μὴ δύναται ἡ Ἐκκλησία νὰ κάμῃ τίποτε χωρὶς τὸν Ὑπουργὸν

καὶ νὰ ὑπάρχη ἀντιπρόσωπος τοῦ Κράτους εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς Συνόδου. Διὰ ποῖον λόγον νὰ ὑπάρχη ἀντιπρόσωπος; Ἐν πρᾶγμα μόνον εἶχε νὰ προσέξῃ τὸ Κράτος, νὰ μὴ παραβαίῃ ἢ Ἐκκλησία τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους. Δὲν πρόκειται νὰ δημιουργήσωμεν κρῖτος ἐν κρῖτει, ἀλλὰ νὰ εἴπωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν: «Πήγαινε νὰ διοικηθῆς κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ Σωτῆρος καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἱερῶν κανόνων. Ἐν πρᾶγμα θέλομεν μόνον, νὰ σέβῃσαι τὸ Σύνταγμα καὶ νὰ μὴ πράττης τίποτε ἐναντίον τῶν καιμένων νόμων». Κατὰ τὰ ἄλλα τί δικαίωμα ἔχομεν ἡμεῖς ἀπέναντι τῆς Ἐκκλησίας;

Ἡσυχολήθη καὶ ἡ Συνταγματικὴ Ἐπιτροπὴ περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ χωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ δὲν πρόκειται καθαυτὸ περὶ χωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως συνέβη ἐν Γαλλίᾳ. Ἐκεῖ ὁ χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Πολιτείας ἐπῆλθε, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶχε τὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὰς χεῖράς της καὶ διὰ τῶν Ἱησοῦτιτῶν ὑπενόμεινε τὴν Δημοκρατίαν. Δὲν ἦτο ἀπὸ ἀντιθρησκευτικὸν πνεῦμα τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ, ὅπου ὁ Μπριάν εἰσήγαγε τὸν νόμον τοῦ χωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Πολιτείας. Τὸ ζήτημα ἦτο ἐκπαιδευτικὸν καὶ πολιτικόν. Ὁ κληρὸς εἶχε τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ τὴν ὄλην ἀνατροφὴν τοῦ Γαλλικοῦ λαοῦ εἰς τὰς χεῖράς του. Ἐθεωρήθη λοιπὸν ἀναγκαῖον νὰ ἐκλαϊκεύσων τὴν ἐκπαίδευσιν. Ἐδῶ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐχθρὰν τὴν Ἐκκλησίαν πρὸς τὴν Πολιτείαν. Ἐχομεν μόνον καθήκον νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἐλευθερίαν της διὰ νὰ ζήσῃ τὸν ἰδικόν της βίον. Σὰς φέρω τὸ παράδειγμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Ἐκκλησίας αὐτονόμου, ἢ ὁποία ἀπὸ τῆς αὐτονομίας της πραγματικῶς ἠτιθάνθη τοὺς παλμοὺς μιᾶς νέας ζωῆς. Μετὰ τὴν Ἀγγλικὴν κατοχὴν ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, αὐτοκέφαλος καὶ ἀνεξάρτητος καὶ ἰσοδύναμος μὲ Πατριαρχεῖον ἀπὸ αὐτοκρατορικά προνόμια, ἀφέθη ἀπὸ τοὺς Ἀγγλοὺς ἐντελῶς ἀνεξάρτητος καὶ αὐτόνομος, δίχως κανένα δεσμὸν πρὸς τὴν Πολιτείαν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου, ἐπειδὴ δὲν εἶχε καταστατικὸν χάρτην, καταστραφέντα μὲ τοὺς κώδικας κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, συνῆλθε καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ἐθίμων ἔκαμε τὸν νέον καταστατικὸν χάρτην, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῖου ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἐπανάστασεως τοῦ 22 καὶ ὁ νέος καταστατικὸς χάρτης τῆς ἐδῶ Ἐκκλησίας. Τί συμβαίνει ἐν Κύπρῳ εἰς τὴν πρακτικὴν, διὰ νὰ ἐκτελωνται αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐκκλησίας; Ὑπάρχει ὁ Ἀγγλὸς δικαστής. Ἐπαύθησαν π. χ. δύο ἱερεῖς ἀπὸ τὰ καθήκοντά των. Ὁ ἐπίσκοπος ἐπῆγεν εἰς τὸν δικαστὴν καὶ τοῦ εἶπεν, ὅτι οἱ ἱερεῖς αὐτοὶ παρήκουσαν εἰς τὰς διαταγὰς του. Ὁ δικαστὴς πεισθεὶς περὶ τῆς παρακοῆς, διέταξε τοὺς ἱερεῖς νὰ παύσωσαν πᾶσαν ἱερουργίαν. Σὰς ἔφερα τὸ παράδειγμα διὰ νὰ σὰς δεῖξω ὅτι, ἐὰν ἀφήσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν ἀνεξάρτητον, θὰ

ανάγκη, διότι μᾶς ἀρκεῖ ἡ δικαιοσύνη τοῦ Κράτους. Δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐξακολουθήσωμεν ἔχοντες τὸ μικροελλαδικὸν πνεῦμα. Σήμερον νέοι ὀρίζοντες ἀνοίγονται καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν τὸ ζήτημα ἄλυτον. Ὑπάρχει τάσις νὰ καταργήσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν ὀλίγην ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν τῆς ἔδωκεν ὁ νόμος τῆς ἐπαναστάσεως καὶ συζητοῦμεν, πῶς πρέπει νὰ εἶναι ἡ Σύνοδος. Ποῖον δικαίωμα ἔχομεν νὰ λέγωμεν ἡμεῖς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, τί οἱ ἱεροὶ κανόνες κελεύουν; Ἐὰν ἐκπέσῃ ἡ Ἐκκλησία, θὰ πῆσῃ μὴ τῆς εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ. Ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι θὰ τὴν σώσωμεν, διὰ τῆς ὑποδοῦ ὥσεως. Ἐὰν ἔπεσαν ἡ Ἐκκλησία ἔνεκα περιστάσεων, μόνῃ τῆς θὰ ἀνορθωθῇ. Ἄς μιμηθῶμεν τὴν Ρουμανίαν, ἣ ὁποία ἀλλῶως φροντίζει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐκεῖ ὅλοι οἱ ἱερεῖς μισθοδοτοῦνται, δίχως ἡ Ἐκκλησία νὰ ὑποβάλλεται εἰς τοὺς περιορισμούς, εἰς τοὺς ὁποίους τὴν ὑποβάλλομεν ἡμεῖς. Γνωρίζετε πῶς ἐφαγώθησαν αἱ μοναστηριακαὶ περιουσίαι μὲ ἡγουμένους καὶ κομματάρχας μαζί. Τῶν διαλυομένων μονῶν αἱ περιουσίαι ἐξητμήθησαν, ἐνῶ ἐὰν ἐχρησιμοποιοῦντο διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, αὕτη θὰ ἦτο εἰς τὸ ὕψος τῆς καὶ πρὸ πολλοῦ θὰ εἶχε πραγματοποιήσει τὴν ἀναβίωσιν τῆς. Ἡμεῖς τὴν κατεδιώξαμεν. Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Γερμανὸς Καλλιγᾶς ἔκτισε μίαν Ἱερατικὴν Σχολὴν καὶ ἡ Πολιτεία τὴν ἔκαμε σχολεῖον χωροφυλακῆς. Ποῖον δικαίωμα ἔχομεν; Ἡμεῖς ἐπῆραμεν τὴν Ἐκκλησίαν, ὡς ἓνα κλάδον συστηματικῆς ἐκμεταλλεύσεως, τὴν ὁποίαν δὲν θέλομεν νὰ χάσωμεν. Πλεῖστοι παλαιοὶ πολιτευόμενοι εἶχον ἀποκτήσει ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰς μονὰς. Μὴ φωνάζετε διὰ τὴν διαφθορὰν τοῦ ἀγάμου κλήρου. Ὁ Ἑλληνικὸς κληρὸς ἐξέπεσε, δὲν εἶνε ὁ ἡρωϊκὸς κληρὸς τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς καὶ τοῦτο, διότι ἐξέπεσαν ἡ ὅλη κοινωνία καὶ ἡ Πολιτεία. Ζητήματα ὅπως τὰ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλομεν νὰ τὰ ἐξετάσωμεν διαφορετικὰ. Ἡ Ἱεραρχία ὑπέβαλε τὰς σκέψεις τῆς καὶ εἶπεν, ὅτι ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη ἀντίληψις παρὰ τῆ Πολιτείας, ἡ Ἐκκλησία θὰ αἰσθανθῇ μεγάλην χαρὰν. Ὡς πρὸς τὸ ὑλικὸν μέρος, δικαιούμεθα νὰ ἀπογομνῶσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν, νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἄνευ πόρων καὶ νὰ ἀναμιγνύμεθα εἰς ὅλα τὰ ζητήματά τῆς; Βεβαίως, ὄχι. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπῆλθε κάποια ἀνάληψις εἰς τὸ ζήτημα τῆς στενῆς ἐξαρτήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὴν Πολιτείαν. Πρῶτον ὑπῆρξεν ὁ νόμος περὶ ἐνοριῶν. Εἶχομεν ἀποκλείσει τὸν ἐπίσκοπον ἀπὸ τὸ ποιμνιὸν του, ὑπηγάγομεν τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸν νομάρχην καὶ τὸν δήμαρχον, δὲν ἀφήσαμεν τίποτε εἰς τὸν ἐπίσκοπον, ἐκάμαμεν τὸν ἱερέα κοπέλλι τῶν ἐπιτρόπων, ἐπῆρξαμε τοὺς ναοὺς καὶ τοὺς ἐδώκαμεν εἰς τοὺς ἐπιτρόπους, εἰς τὸν Δήμαρχον καὶ εἰς τὸν κανδηλιανάπτην, ἀλλ' ὄχι εἰς τὸν μόνον ἀρμόδιον, τὸν ἐπίσκοπον!

Ἐτὸν νόμον περὶ ἐνοριῶν ἐπηκολούθησεν ἡ ἴδρυσις τοῦ

Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, διὰ τοῦ ὁποίου ἤρχισαν νὰ μισθοδοτοῦνται οἱ μορφωμένοι ἱερεῖς. Τρίτον βῆμα ἦτο τὸ Διάταγμα Ἐπαναστάσεως, διὰ τοῦ ὁποίου ἐδίδετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἑλπίς πρὸς μεγαλειτέραν αὐτονομίαν. Ἐρχόμεθα σήμερον καὶ λέγομεν νὰ καταργήσωμεν τὰ ὀλίγα ταῦτα. Ποῖον δικαίωμα ἔχετε σεῖς νὰ ὑπαγάγητε τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὸ παλαιὸν σύστημα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου; Ἡμεῖς ἓνα πρᾶγμα ἔχομεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι διδομεν ἀνεξαρτησίαν ὑπὸ τὸν ὄρον νὰ μὴ παραβαίνωνται οἱ θεσμοὶ τῆς Πολιτείας. Ἐὰν θέλωμεν ν' ἀνοδώσῃ ἡ Ἐκκλησία, δέον ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ ζυγὸν τῆς Πολιτείας. Εἶναι δὲ ζήτημα τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐφαρμόσῃ τοίους κανόνους θέλει. Ἡ Πολιτεία θὰ ἐπεμβαίῃ μόνον διὰ τὴν δημοσίαν τάξιν. Βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ κράτος ἐν κράτει καὶ δι' αὐτὸ θὰ κάμωμεν μίαν σύμβασιν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀποφάσεών τῆς καὶ τὸ ζήτημα τῆς ὑλικῆς προστασίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν ἀπαλλοτριώσεων, ἡ Ἐκκλησία βέβαια δὲν δύναται νὰ διεκδικῇ προνομία. Θ' ὑπαχθῶν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα εἰς τὸν νόμον τῆς ἀπαλλοτριώσεως. Δὲν δικαιούμεθα ὅμως νὰ ἐπεμβαίνωμεν εἰς τὴν περιουσίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ νὰ ἀρπαζώμεν καὶ αὐτὰ τὰ ἀστικά τῆς κτήματα καὶ νὰ κάμνωμεν διαρκῶς ἀπαλλοτριώσεις, διότι ἡ περιουσία αὕτη ἀνήκει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, καὶ ἂν τὴν εἶχε, θὰ εἶχε λύσει ὅλα τὰ ζητήματά τῆς διὰ τῆς μισθοδοσίας τοῦ κλήρου καὶ διὰ τῶν ἱερατικῶν σχολαίων. Ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ νὰ τὴν ἀφήσωμεν ἐλευθέραν. Προβλέπω, ὅτι μὲ τὴν κατάστασιν αὐτὴν μετ' ὀλίγα ἔτη οὔτε Ἐκκλησία θὰ ὑπάρχῃ, οὔτε κοινωνία. Ἡ ἐπίδρασις τῶν πολιτικῶν καὶ τῶν Κυβερνήσεων ἐπὶ τῶν ἐκκλησιακῶν πραγμάτων εἶναι ὀλεθρία. Νομίζω, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἐμελετήθη ὅπως ἔπρεπεν. Ἐν τούτοις δὲν ἀμφιβάλω, ὅτι ἡ ἰδέα θὰ ὀριμᾷ καὶ ὅτι ἡ συζήτησις ἡ γενομένη εἰς τὴν Συνέλευσιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦ χωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὃν τρόπον ἐξέθεσα, ὠρέθησε. Ἐξ ἔλθῃ ὥρα νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ χωρισμὸς, ἂν θέλωμεν πραγματικῶς νὰ δώσωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν δόξαν τῆς διὰ τὸ καλὸν τῆς κοινωνίας. Κατὰ τὰ ἄλλα εἶμαι σύμφωνος μὲ τὸ σχέδιον τῆς συνταγματικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἀφῆγει τὰ περιπροσηλυτισμοῦ. Ἡ λέξις προσηλυτισμὸς, ἡ ὁποία κτυπᾷ ἀσχημα εἰς τὸν κ. Παπαναστασίου, δὲν ἐτέθη διὰ νὰ θέσῃ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς καλλιτέραν μοῖραν ἀπὸ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας, διότι οὐδέποτε οἱ Ἑλληγες εἶχομεν προσηλυτιστικὰς τάσεις. Ἄν ἡ Ἐκκλησία μας ἦτο προσηλυτιστικὴ, ἄλλη θὰ ἦτο ἡ θέσις μας. Ἡ διάταξις ἐτέθη πρὸς ἀμυναν ἡμῶν ἔνεκα τῶν καταδιωγμῶν, τοὺς ὁποίους εἶχεν ὑποστῆ ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν Φραγκίαν. Ὁ κόσμος ἐνόμιζεν, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀμυνθῇ ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία κατὰ τῆς παπικῆς προπαγάνδας. Δυ-

στυχῶς δὲ καὶ σήμερον παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῆ ἐξακολουθεῖ. Καὶ αἱ προπαγάνδαι ἐνεργοῦν σκανδαλωδῶς ἐν Ἑλλάδι. Βεβαίως δὲν εἰμποροῦν νὰλλάξουν τὴν πίστιν τοῦ λαοῦ αἱ διάφοροι προπαγάνδαι. Τὸ κακὸν εἶναι αἱ ἐκφυλιστικαὶ καὶ αἱ ἀνατρεπτικαὶ τάσεις, τὰς ὁποίας αἱ διάφοροι προπαγάνδαι εἰσάγουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Δὲν φοβούμεθα, ὅτι θὰ μᾶς κάμουν Φράγκους, ἀλλὰ διὰ τῆς προπαγάνδας τῶν σχολείων ὑπονομεύεται ἡ οἰκογένεια καὶ ὁ πατριωτισμὸς ὁ ἐλληνικὸς.

»Τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαῖον, παρ' ὄλην τὴν ἀτονίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη τὸ ἄρθρον τοῦ συντάγματος, τὸ ἀφορῶν τὸν προσηλυτισμὸν. Φρονῶ, δεῖ πρέπει νὰ μείνη ἡ διάταξις, διότι εἶνε κἄτι τι τὸ ὅποσον δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὰς ἀρχὰς νὰ ἐπιβλέπωσι τὰς ξένας προπαγάνδας. Δὲν πρόκειται νὰ κηρύξωμεν τὴν μισαλλοδοξίαν, οὔτε πόλεμον κατὰ τῶν ξένων σχολῶν. Εἴμεθα τὸ μόνον Κράτος, τὸ ὅποσον δὲν φροντίζει διὰ τίποτε, ἐνῶ εἰς τὰς ξένας χώρας δὲν ὑπάρχει σχολεῖον ξένον τὸ ὅποσον νὰ λειτουργῇ ἀνεξέλεγκτον. Ἡμεῖς εἴμεθα ἡ ἐλευθέρη Κέρκυρα. Παρακαλῶ λοιπὸν τὴν Συνέλευσιν νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὴν τροπολογίαν μου. Ἄν παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτονομίας τῆς Ἐκκλησίας, θὰ πράξῃ ἔργον μέγα ὄχι μόνον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ὅστις ἔχει θρησκευτικὸν αἰσθημα. Δὲν ὑπάρχει κοινωνία χωρὶς θρησκείαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἄγριοι ἔχουν μίαν θρησκείαν. Ἄλλ' εἶναι ἀνάγκη, ὅπως τὸ αἰσθημα τοῦτο ἐνισχυθῇ εἰς τὸν λαόν. Θὰ τὸ καλλιεργήσωμεν δὲ μόνον, ἐὰν δώσωμεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν παλαιάν τῆς λαμπρότητα, καὶ ἡ λαμπρότης τῆς θὰ εἶναι ἡ ἀνεξαρτησία τῆς».

ΟΜΙΛΗΤΙΚΟΝ ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ

Περὶ κατακρίσεως τοῦ πλησίον.

Β' Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν—15 Μαρτίου.

«Τι οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας;
(Μάρκ., 2,7.).

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.—Διατί τοιαύτη κρίσις τολμηρὰ ἐξυφαίνεται εἰς τοὺς διαλογισμοὺς τῶν Γραμματέων ἐκείνων κατὰ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ; Καὶ πῶς ἄνθρωποι αὐτοὶ μεμορφωμένοι, μεμορφωμένοι εἰς τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ μάλιστα, ἠνείχοντο νὰ γενῶνται εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν κρίσεις τῶσον ἄδικοι, τῶσον ἐσπευσμένοι;—Φεῦ! Πόσον τὰ πάθη ἐκτυφλώττοσι πολλὰκις τὸν ἄνθρωπον καὶ πόσα θύματα πίπτουσι διὰ τὴν ἐπιπολαιότητα, διὰ τὸν φθόνον, διὰ τὴν ἀπερισκαψίαν τῶν κατακρινόντων! Τὸ περιβόλλον τῆς Καπερναοῦμ ὀλόκληρον ἐσείσθη ἐκ τῆς εἰσόδου τοῦ Ἰησοῦ καὶ μόνον «τινὰς τῶν Γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι διελογίζοντο· τί οὗτος οὕτω λαλεῖ βλασφημίας»;—Ποσάκις σπεύδομεν νὰ καταδικάσωμεν ἐν τῇ συνειδήσει μας, ἀδιάφορον ἔπιτα ἂν ἐκφέρωμεν διὰ λόγου ἢ γραπτῶς τὴν καταδικην ταύτην εἰς τὴν δημοσιότητα, πρόσωπα καὶ πράγματα, περὶ

τῶν ὁποίων ἡ ἀληθὴς κρίσις εἶναι ὅλως διάφορος; Ὁ Ἰησοῦς ῥάπιζον τοὺς Γραμματεῖς διὰ τῆς ἐρωτήσεως «τί ταῦτα διαλογίζεσθε εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν», καθιστᾷ γνωστὸν εἰς ἡμᾶς ὅτι δὲν εἶναι ἀνεκτὰ διὰ τὴν χριστιανικὴν ζωὴν κρίσεις ἐσπευσμέναι κατὰ τοῦ πλησίον μας. ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ.—Α. Ἐἰς τί ἐξωθοῦσιν ἡμᾶς κρίσεις τοιαύται. Β. Τί ἐξωθεῖ ἡμᾶς εἰς τοιαύτας κρίσεις.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.—Εἰς τί ἐξωθοῦσιν ἡμᾶς κρίσεις ἐσπευσμέναι κατὰ τοῦ πλησίον.

1.—Εἰς κατάστασιν ψυχρότητος: Εἶναι ἐπόμενον ὅτι κρίσις κακὴ κατὰ τοῦ πλησίον συνεπάγεται: τῆς ἀγάπης τὴν στείρευσιν καὶ ἐπικουρεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν κακῶν ὑπονομιῶν, κακῶν διαθέσεων... Καὶ τότε; Ποῖα ἐκτίμησιν ἀναμένετε πρὸς τὴν ὑπόληψιν τοῦ πλησίον; Ποῖαν εὐμένειαν;... Ἄλλ' εἶναι αὕτη κατάστασις ἀνεκτὴ εἰς ὑγιαίνουσαν χριστιανικὴν ζωὴν;

2.—Εἰς ἀδικίαν: Σπεύδοντες εἰς τὴν μόρφωσιν κακῆς κρίσεως, ἐσκέφθημεν κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ δικαίου; Εἶναι προφανεῖς οἱ κίνδυνοι παραβιάσεων τοῦ δικαίου... Καὶ εἶναι μικρὰ ἀδικία, αὐτὸ τοῦτο τὸ κατακρίνει τόσον ἐλαφρῶς καὶ ἐσπευσμένως τοὺς ἄλλους; Διὰ τοῦτο ἔλεγεν ὁ Χριστός «Μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε».

3.—Εἰς ἀσέβειαν: α') Πρὸς τὸν Θεόν: οἱ οὕτω κρινόμενοι εἶναι τέκνα Του... β') Πρὸς τὸν Χριστόν: λησμονοῦμεν ὅτι ἡ κατὰ τοῦ πλησίον ἀδικία καὶ κακὴ κρίσις διευθύνεται κατὰ τοῦ Χριστοῦ; Καὶ πῶς λοιπὸν ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ κρίνειν καὶ κατακρίνειν δύναται νὰ ζῆ, ὡς καλεῖται τὸν ζῶντα τοῦ Χριστοῦ;

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

—Τί ἐξωθεῖ ἡμᾶς εἰς κατάκρισιν τοῦ πλησίον.

1.—Κακῶς ἐννοουμένη αὐτοπεποιθήσις: Δὲν ἐνθυμίσθητε τὰς δριμύεις κρίσεις τοῦ Φαρισαίου κατὰ τοῦ Τελῶνου; Καὶ πῶς συνέθη, ὥστε οἱ κατακρίναντες γυναῖκα ἁμαρτωλὸν νὰ γίνωσιν ἄφρανοι, ὅτε παρουσίαςαν αὐτὴν πρὸς τὸν Χριστόν; (Ἰωάν. 8,3—11).

2.—Ἀτελής καὶ σφαλερὰ γνωριμία τοῦ πλησίον: Μακρὰν ἢ ἐπιπολαιότης καὶ πρόχειρος σκέψις... Μακρὰν ἢ εὐπιστία εἰς λόγους κολάκων, ῥιζιδούργων, ἐνδιαφερομένων... Ἡ γνωριμία τοῦ ἄλλου προκαλεῖται εὐσυνειδησίαν καὶ ἀπροκαταληψίαν.

3.—Ἀντιζηλία: Εἶνε ἀντίπαλος; Εἰς ἐνέργειαν λοιπὸν ὁ ὑποσκελισμὸς... Καὶ τὰ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου πλησίον θέλωμεν νὰ ἀντιλαμβάνωμεθα ὡς κακὰ. Ἄλλ' εἶναι τοῦτο χριστιανικῆς ζωῆς ἐλατήριον; Φεῦ! Νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἀνώτεροι ζηλεῖοντες τοὺς κατωτέρους καὶ ἐπιδιώκοντες τὴν ἀφάνειαν καὶ καταστρεφὴν αὐτῶν!... Μακρὰν οἱ φόβοι ἀναπτυσσομένης ἐπιρροῆς τοῦ πλησίον... Μακρὰν ὀβονεραὶ εἰσηγήσεις.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ.—Ἄς μὴ σπεύδωμεν εἰς τὴν μόρφωσιν καταδικαστικῶν μάλιστα κρίσεων κατὰ τοῦ πλησίον. Εἶναι δυνατόν νὰ διαπράξωμεν ἀδικίαν ἀνεπανόρθωτον εἰς τὸν ἄλλον καὶ ἄδικον. Τί λαλεῖ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν ἡ κρίσις τῶν Γραμματέων περὶ τοῦ Χριστοῦ, ὡς βλασφημίου!; Ἐχομεν εὐρὸ πρὸς κατάκρισιν πεδίου, ἡμᾶς; αὐτοῦς: ἡ ἐν ἡμῖν ἁμαρτία, ὁ παλαιὸς ἡμῶν ὁ ἄνθρωπος, ἡ περὶ τὴν πίστιν ἀτονία, τὸ περὶ τὴν ἀγάπην ναυάγιον βοῶσιν εἰς τὴν συνειδήσιν ἡμῶν. Κηρυττόμεθα πάντοτε ὑπὲρ τοῦ ἐξυτοῦ μας; Καὶ ἐξηγάγομεν τὴν δοκὸν τὴν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν καὶ στρέφομεν ἤδη τὴν προσοχὴν εἰς τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλ-

μῶ τοῦ πλησίον ; Ὁ Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, θῆμα μέγα, ἐμπαθῶν κατακρίσων, ὀπλιζέ με διὰ τῆς χάριτός Σου, διὰ τῆς ἀγάπης πρὸς ἀμυνάν μου κατὰ πάσης κατακρίσεως. ἵνα καταστῇ δυνατόν νὰ ζήσης ἐν τῇ καρδίᾳ μου.

E. I. K.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

§§ Ἐπικροτοῦμεν ἐκθύμως τὴν ἔκκλησιν, τὴν ὁποίαν τὸ ἔθνικόν συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων ἐδημοσίευσεν διὰ τοῦ ἡμερησίου τύπου ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐπὶ τῇ ληστείᾳ τῆς Αἰκατερίνης ἀναγραφεισῶν περιγραφῶν τῆς. Πλὴν τῶν διὰ τῆς γνωστῆς μεθόδου τῶν φυλλαδίων καὶ τῶν ἀθλίων εἰκόνων ἐκμεταλλευσμένων πᾶσαν ἀκαθαρσίαν ἐμπόρων τῆς διαφθορᾶς ἐπὶ χρηματισμῶ, καὶ τοῦ ἡμερησίου τύπου μερὶς διὰ τῶν εἰς οὐδένα ἀναγκαίων περιγραφῶν τῶν ληστρικῶν κατορθωμάτων συντελεῖ τὰ μάλιστα εἰς τὴν διαφθορὰν τῆς μικρᾶς ἡλικίας. Τὸ Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων ἐν ὀνόματι ὄλων τῶν μητέρων, ὅλης τῆς ἀπροστατεύτου παιδικῆς ἡλικίας καὶ τῆς υἰγιούς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἐφιστᾷ δικαίως τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τοῦ πρωτοφανοῦς αὐτοῦ φαινομένου καὶ ἐπικαλεῖται τὴν ἐπέμβασίν των. Πολὺ ὀρθῶς δὲ παρατηρεῖ, ὅτι, ὅπως ἔλαβον ἐνεργὰ καὶ ἄμεσα μέτρα διὰ τὴν καταδίωξιν τῶν ληστῶν τῶν ὀρέωχ, ὀφείλουσαν νὰ ἐνεργήσουν ἐξ ἴσου ἀποτελεσματικῶς καὶ ταχέως πρὸς παρεμπόδισιν τῆς ἐγκληματικῆς δημοσιογραφίας, ἥτις τόσο μολύνει τὴν παιδικὴν ψυχὴν.

§§ Ἀκριβῶς ἐν μέτρον ἄριστον κατὰ τῆς προπαγάνδας αὐτῆς τοῦ ἐγκλήματος προτείνει διαπρεπῆς δημοσιολόγος ἐν τῷ «Ἐλ. Βήματι» τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐπίδειξιν ἠθοπλαστικῶν κινηματογραφικῶν ταινιῶν μερίμνη τοῦ Κράτους. Περὶ τούτου καὶ ἄλλοτε ἐγράψαμεν καὶ σήμερον ὑπεθυμίζομεν, νομίζομεν δ' ὅτι ἡ Ἐνωσις τῶν ἠθικοθησκευτικῶν σωματείων ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ τὴν διὰ τοῦ Κινηματογράφου ἀντίδρασιν κατὰ τῆς διαφθορᾶς καὶ διδασκαλίαν τῆς νεολαίας εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς δράσεώς της.

§§ Ἰλιγγον προξενούσιν αἱ ἐν τῷ τύπῳ προχείρως μάλιστα ἀναφερόμεναι λεπτομέρειαι περὶ τῆς κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀπόκρουσιν γενομένης σπατάλης χρημάτων. Χιλιάδες καὶ μυριάδες ἐδαπανήθησαν ἀνοικτιμῶνως, κυριολεκτικῶς ἐξανεμισθεῖσαι εἰς τὸ κενόν, χωρὶς ν' ἀφήσωσιν ἴχνος, ἢ, κυριολεκτικώτερον, δημιουργήσασαι καὶ ὑλικὸν καὶ ἠθικὸν κενὸν μέγιστον. Ἀλλὰ θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ εὐτύχημα, ἂν ἡ ἀλόγιστος αὕτη διασπάθισις χρημάτων πολυτιμοτάτου περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν περίοδον τῶν Ἀποκρουσιν, αἱ ὁποῖαι,

ἐπὶ τέλους, δὲν ἐορτάζονται καθ' ἐκάστην. Δυστυχῶς εἰσῆλθεν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς αὐτὸ τὸ αἷμα τοῦ λαοῦ, καὶ δὴ τοῦ ἄλλοτε λιτωτάτου τὴν καθ' ὅλου δίαιταν ἐργάτου, τόσο ὥστε, ἐνῶ ἄλλοτε ὁ ἡμερομίσθιος ἔζη μετὰ καὶ περισσευμάτων ἐκ τοῦ προπολεμικοῦ μισθοῦ, σήμερον καθ' ἐκάστην ἐβδομάδα εἶνε πτωχότερος ἑαυτοῦ, καίπερ πολλαπλασίως ἀμειβόμενος. Οἰωνοὶ διὰ τὸ μέλλον πολὺ δυσοίωνοι.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διεβιβάσθη συνοδικῶς τῷ Ἐπιτομῆσι τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Μητροπόλεως Καραυλακίου, δι' ἧς κατεδικάσθη εἰς τριετὴ ἔξορίαν, ἐν τῇ ἐν Σκιάθῳ Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ὁ μοναχὸς Κοσμάς Μπότης, ἀδελφὸς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Λευκῶν, πρὸς ἐκδοσιν τοῦ σχετικοῦ Διατάγματος.

— Ὑπεβλήθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Ἐκκλ. Δικαστηρίου Τριπόλεως, δι' ἧς ὁ ἱερομόναχος Χριστόφορος Κουβελάκος κατεδικάσθη εἰς ἐνός καὶ ἡμίσεως ἔτους σωματικὸν περιορισμόν, ἐν τῇ κατὰ τὴν Ἱερ. Μητροπόλιν Κορίνθου Ἱερᾷ Μονῇ τῆς Θεοτόκου (Λεσχόνης). Ὡσαύτως ὑπεβλήθη ἑτέρα ἀπόφασις τοῦ εἰρημένου Δικαστηρίου, κατὰ τοῦ μοναχοῦ Λυσιμάχου Παναγούλια, δι' ἧς κατεδικάσθη εἰς τριετὴ σωματικὸν περιορισμόν, ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ἐλώνης, διεβιβάσθησαν δὲ ἀμφοτέραι τῷ Ἐπιτομῆσι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, πρὸς ἐκδοσιν τῶν σχετικῶν Διαταγμάτων.

— Ἀπεστάλη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ ἔγγραφον τοῦ Ἐπιτομῆσι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, μετὰ τῆς συνημμένης αὐτῷ καταγγελίας τοῦ Ἀρχιμ. Παναρέτου Πολυκάρπου, κατὰ τῆς κατ' αὐτοῦ ἐκδοθείσης ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ Δευτεροβαθμίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου Τριπόλεως, ἥτις καὶ διεβιβάσθη τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Μονεμβασίας καὶ Λακεδαιμόνος, ὡς ἀρμοδίῳ.

— Ἐπὶ περιπτώσεως καθ' ἣν ὁ πατὴρ ἐνός νέου συζῆση μετὰ γυναικὸς παρανόμως, χήρας καὶ αὐτῆς καὶ ἐχούσης τέκνα ἐκ τοῦ πρώτου νομίμου γάμου αὐτῆς, ἀποκτήσῃ δὲ καὶ ἐκ ταύτης τέκνα νόθα, ἂν δύναται ὁ υἱὸς τοῦ παρανόμως συνοικοῦντος πατρὸς νὰ λάβῃ εἰς γάμον τὴν ἐκ τοῦ πρώτου γάμου θυγατέρα τῆς παλλακῆς τοῦ πατρὸς του, ἐδόθη ἡ ἀπάντησις ὅτι εἰ καὶ κατὰ τὸ Ἰουστινιάνιον δίκαιον, ἀνεγνωρίζοντο ὡς νόμιμα τὰ ἐκ τῆς παλλακείας ἀποτελέσματα, ὡς πρὸς τὴν παλλακὴν καὶ τοὺς παῖδας (Βισσιλ. βιβλ. Νεαρά 12 κεφ. 7, Φωτ. Νομοκ. τιτλ. 13.5) ἐν δε τῇ «Ἐκλογῇ» τῶν Ἰσαύρων (740 μ. χ.) ἡ ἔννοια τῆς παλλακείας ἀπαντᾷ εἰσέτι καὶ ὡς νόμιμος θεσμός, ἀπὸ τοῦ Λέοντος ὅμως τοῦ Σφόῦ (9 αἰῶν) ἀπαγο-

ρεύσαντος διὰ τῆς 91 Νεαρᾶς αὐτοῦ τὴν παλλακείαν, καθρηγῆθη ὁ θεσμὸς οὗτος, καὶ τὸ ἰσχύον σήμερον δίκαιον δὲν ἀναγνωρίζει τὴν παλλακείαν, ἀλλὰ μόνον μνείαν τοῦ θεσμοῦ τούτου ποιεῖται, ὡς πάλαι ποτὲ ἰσχύσαντος, ἢ δ' Ἐκκλησία καὶ τιμωρεῖ διὰ τῶν ἐπιτιμιῶν τοὺς ἐνόχους (Γρηγ. Νύσσης Καν. Δ. Μ. Βασιλ. Καν. 59, Β. κ. Σ. 2, 505). Ἐπειδὴ ὅμως, δὲν θὰ ἦτο εὐπρεπὲς δύο γαμβροὶ νὰ εἶναι συγχρόνως καὶ ἀδελφοὶ τῶν ἐκ τῆς παλλακείας γεννηθέντων τέκνων τῶν γονέων αὐτῶν, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ὁ τοιοῦτος γάμος, διότι κατὰ τὸν Μ. Βασιλεῖον, ἐν τοῖς γαμικοῖς δὲν σκοπεῖται μόνον τὸ νόμιμον, ἀλλὰ καὶ τὸ εὐπρεπές. Ἐπειδὴ δὲ μόνον μεταξὺ μητρὸς καὶ ἐκ μὴ νομιμοῦ γάμου τέκνων πλήρης ὑπάρχει ἡ ἐξ αἵματος συγγένεια, διότι ἡ μήτηρ ἀείποτε δῆλη ἔστιν, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἀμοιβαῖον τέκνον καὶ μητὸς καὶ πρὸς μητὸς συγγενῶν κληρονομικὸν δικαίωμα κατὰ τὰς Νεαρᾶς 91, 18 κερ. ε' καὶ 89 κερ. ιβ' Λέοντος τοῦ σοφοῦ καὶ συμφώνως τῷ 11 ἄρθρῳ τοῦ 2310 Νόμου, καθιεροῦντος γενικῶς ὅ,τι καὶ τὸ Ρωμαϊκὸν δίκαιον, ὡς πρὸς τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τῶν νόθων τέκνων, καὶ ἐπειδὴ ὁ πατὴρ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ νὰ ὑποστηρίξῃ τὸ ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς μεθ' ἧς συζῆ παλλακῆς νόθον τέκνον ἤθελε νὰ διαθέσῃ ἢ δωρήσῃ τι αὐτῷ πρὸς ζημίαν τοῦ νυμφευομένου υἱοῦ του, πράγμα τὸ ὅποιον ἤθελεν ἐξάψει τὸ πάθος τούτου κατὰ τοῦ νόθου τέκνου τοῦ πατρὸς του καὶ ἐπέβη οὐ ὡς ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ του ταραχῇ, ἔνεκα λόγων κληρονομικῶν, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ὁ τοιοῦτος γάμος, πλὴν μόνον, ἐὰν λόγοι σοβαροί, ὡς ἐκ τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν δυνάμενοι νὰ προξενήσωσι οὐ μόνον μέγα σκάνδαλον, ἀλλὰ καὶ κακόν, συντρέχωσιν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ὅποτε πλέον ὁ γάμος ἐπιβάλλεται, ἀλλὰ καὶ τότε προαπαιτεῖται ἵνα διαλυθῇ ὁ τῶς παράνομος συνοικισμὸς τοῦ πατρὸς μετὰ τῆς πικρὰ νόμου γυναικὸς του. Ὡστε μᾶλλον λόγοι θρησκευτικοὶ καὶ ἠθικοὶ, οὐχὶ δὲ καὶ κανονικὰ ἢ νομικὰ κωλύματα ὑφίστανται ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει.

—Ἡ Χριστιανικὴ ἔνωσις τῶν Σωματείων ὑπέβαλε πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον μακρὸν ὑπόμνημα, δι' οὗ διαμαρτύρεται διὰ τὴν διαγραφὴν τῆς περι ἀναλλοιωτοῦ τοῦ κειμένου τῶν Ἁγίων Γραφῶν διατάξεως.

—Εἰδικὴν πρόνοιαν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας ἔλαβε περὶ ἰδρύσεως καθηγητικῶν Σχολείων ἐν τοῖς ναοῖς ὅπως διδασκῶνται κατὰ τὰς Κυριακάς τὰ ἱερά μαθήματα εἰς τοὺς παῖδας, ἀλλ' ἡ ἔλλειψις μεμορφωμένου κλήρου δυσχεραίνει τὴν πραγματοποιήσιν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ σπουδαιότητος τούτου ἔργου.

—Ἡ Κεφαλληνία εὐμοιρεῖ μεγάλης φιλανθρωπικῆς κινήσεως, ἧς προῖσταται κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν διαθεσάντων τὸν πλοῦτον εὐσεβῶν τέκνων τῆς γῆσου ὁ Σεβ. Μη-

τροπολίτης. Οὕτω δ' ἐποπτεύει οὗτος τὸ Νοσοκομεῖον, τὸ Βρεφοκομεῖον καὶ τὸ Γηροκομεῖον, τὰ συντελούμενα διὰ τῶν Κοργιαλενεῖων κληροδοτημάτων κοινωφελῆ ἔργα, οἷον ἡ ἀποξήρανσις τοῦ παρὰ τὸ Ἀργοστόλιον ἔλους τοῦ Κουτάβου καὶ ἀνέγερσις μεγαλοπρεπῶν κτιρίων τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Γυμνασίου τῆς πόλεως. Προεδρεύει ὡσαύτως τῶν ἐπιτροπῶν διαφόρων κληροδοτημάτων δι' ὧν προκίζονται κατ' ἔτος ἄποροι νεάνιδες ὡσαύτως προεδρεύει τοῦ Ἱερατικοῦ Ταμείου Κεφαλληνίας.

—Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην κατὰ τὴν ὥραν τῶν λαϊκῶν θρησκευτικῶν καὶ κοινωνικῶν διαλέξεων ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Πολύκαρπος ὠμήλισε περὶ τοῦ θριάμβου τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῶν ἀνέκαθεν ἐμφανισθέντων ἐναντίον αὐτῆς ἐχθρῶν.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ τῇ 19 Φεβρ. ἐκάλεσεν εἰς γενικὴν συνέλευσιν ὅλους τοὺς Ἱερεῖς τῆς δικαιοδοσίας του πρὸς ἀνοδιοργάνωσιν τοῦ ἀτονοῦντος Ἱερατικοῦ Συνδέσμου ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ τῆς Καρδίτσης. Πρὸς τοὺς Ἱερεῖς ὁ Σεβ. διέγραψε ὅποιον τὸ ἔργον τοῦ Ἱερέως ἐν τῇ συγχρόνῳ κοινωνίᾳ καὶ τὸν τρόπον τῆς τελέσεως τῶν Μυστηρίων, συνέστησε δὲ τὴν ἐν ἀγάπῃ ἐκλογὴν ἐξ αὐτῶν τῶν Ἱερέων τοῦ Διοικητικ. Συμβουλίου ἀφοῦ ἀνέπτυξε τὰ ἀγαθὰ τῆς ἐνώσεως. Κατόπιν κατέβαλον ἅπαντες τὴν εἰκοσάδραχμον συνδρομὴν των τοῦ Σαβασιμωτάτου καταβαλόντος διακοσίας δραχμάς τοῦ δὲ Πρωτοσυγκέλλου πενήτηκοντα δραχμάς. Ἐξέλεγη εἶτα τὸ ἑπταμελὲς συμβούλιον μὲ πρόεδρον τὸν ἱερέα Θωμᾶν Παπαδάκην δημοδιδάσκαλον.

—Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος κ. Ἰεζεκιήλ μετέβη εἰς τὸ Γυμνάσιον Καρδίτσης ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγκέλλου του Κυπριανοῦ Πουλάκου καὶ τοῦ Ἱερέως Ἀποστόλου Παπαβασιλείου. Τὸν Σεβ. προσεφώνησεν ὁ Γυμνασιάρχης κ. Παπαδημητρίου καὶ ὁ καθηγητὴς Χριστόφ. Τῶνας ἀρχιμανδρίτης παρήλασαν δὲ ἐν τῇ πλατείᾳ ἅπαντες οἱ μαθηταὶ ἀσπαζόμενοι τὴν δεξιάν τοῦ Σεβασμιωτάτου, ὅστις ἀπὸ τῶν βαθμίδων τοῦ ἐξώστου ὠμήλισε διὰ μακρῶν περὶ θρησκείας καὶ πατρίδος.

ΚΛΗΣΕΙΣ

Ἄρ. 578 } Πρωτ. 578
Διεκ. 1157

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Πρὸς

Τὸν Ἀρχιμανδρίτην Ἰωάννην Γερακάρην
Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον
τοῦ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱ. Συ-
νόδου ἐδρευόντος δευτεροβαθμίου Ἐκκλησιαστικοῦ

Δικαστηρίου τῆ 11 Μαρτίου ε. ε. ἡμέρα Τετάρτη και ὥρα 9 π. μ. ἵνα δικασθῆ; ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ ἀποβολῇ τοῦ ἱερατικοῦ σχήματος και ἐπανόδῳ εἰς τὰς τάξεις τῶν λαϊκῶν πρὸς κοινὸν σκανδαλισμὸν.

Ἐπιδηλοῦμεν δέ σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆ; τῆ τακτικῆ ἡμέρα και ὥρα θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

† Μ' Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Πρόεδρος

Ὁ Α' Γράμματεὺς

Ἀρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. } Πρωτ. 1747
} Δεκ. 1756

Πρὸς

Τὸν Ἱεροδιάκονον Γεώργιον Σαμουίλην

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ ἐν Ἀθήναις και ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱ. Συνόδου ἐδρεύοντος Δευτεροβαθμίου Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆ 11 Μαρτίου ε. ε. ἡμέρα Τετάρτη και ὥρα 9 π. μ. ἵνα δικασθῆ; ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ σκανδάλῳ, ἐξυβρίσει κλπ. περὶ ἧς κατηγορίας ἀπελογήθῃς ἐνώπιον τοῦ ἐκτελέσαντος χρεῖ ἀνακριτοῦ πανοσ. Βασιλείου Πατέρα.

Ἐπιδηλοῦμεν δέ σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ τακτικῆ ἡμέρα και ὥρα θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Πρόεδρος

Ὁ Α' Γράμματεὺς

Ἀρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑΙ ΤΩΝ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

Ἐπειδὴ παρατηρήθη ὅτι πολλά τῶν Ἡγουμενοσυμβουλιῶν τῶν Ἱ. Μονῶν τοῦ Κράτους και ἰδίᾳ τῶν Νέων Χωρῶν, τὰς πρὸς τὸ Γενικὸν Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον ἢ και εἰς ἄλλας οἰασθήποτε Ἀρχὰς ἀναφορὰς των συντάσσοι ἐπὶ χαρτοσήμου ἢ ἐπικολλῶσι τοιοῦτον ἀξίας δύο δραχμῶν, γνωρίζομεν ὅτι τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, ὡς Ἀρχὴ Νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, εἰς οἰανδήποτε Ἀρχὴν ἀπευθυνόμενον, μετὰ τοῦ προσήκοντος πάντοτε σεβασμοῦ, ἀναφέρει και ἐν γένει ἀλληλογραφεῖ ἐφ' ἀπλοῦ χάρτου και οὐχὶ ἐπὶ χαρτοσήμου και ἄνευ γραμματίσῃμου.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3 Μαρτίου 1925.

(Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου).

ΑΙ ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΩΝ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν Ἡγουμενοσυμβουλιῶν τῶν Ἱ. Μονῶν, ὅτι τοῦ λοιποῦ αἱ Προκηρύξεις δημοπρασιῶν δεόν ν' ἀποστέλλωνται πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν» πρὸς δημοσίευσιν 16 ἡμέρας τοῦλάχιστον πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοπρασίας και νὰ συνοδεύωνται ὑπὸ τοῦ ἀναιτίμου ἢ ἀποδείξεως τῆς σχετ. ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, ἄλλως δὲν θὰ δημοσιεύωνται.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν τῇ Μητροπόλει Ἀργολίδος Ἱερᾶς Μονῆς Ταλαντίου. Προκηρῦττει ὅτι. Ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἢ ἐκποιήσεως τοῦ ἐφετινοῦ τυροῦ, νωποῦ εἰς Τσαντίλας, τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταλαν-

τίου. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται εἰς τὸ Ναύπλιον εἰς τὸν συνήθη τόπον τῶν δημοπρασιῶν τῆ 8 Μαρτίου ε. ε. ἡμέρα Κυριακῆ και ὥρα 10 — 12 π. μ. νώπιον ἀντιπροσώπου ἡμῶν και τοῦ Συμβολαιογράφου Ναυπλίου κ. Ἰωάννου Ν. Τσολακοπούλου συμφώνως τῇ διακηρῦξει τῶν ὄρων τῇ κατατεθειμένῃ ἐν τε τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς και τῆς Κοινότητος Ἀραχναίου. Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Ταλαντίου τῆ 20 Φεβρουαρίου 1925. Το Ἡγουμενοσυμβούλιον. Δωρόθεος Χρήστου, ἡγούμενος. Ἀνθυμὸς Στατερᾶς, Παρθένιος Πασπαλιάρης Σύμβουλοι.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Μυκόνῳ Ἱ. Μονῆς Τουρλικνῆς προκηρῦσσει, ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως, ἐνεργηθησομένην τῆ 15ῃ μηνός Μαρτίου ε. ε., ἡμέρα Ἑυριακῆ ἐν Μυκόνῳ, ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου Συμβολαιογράφου τὸ ἐν τῇ θέσει Ἀ' Ἀλωνίστρας κείμενον κτῆμα τῆς Μονῆς, ἧτοι ἐν οἰκόπεδον ἀνατολ. πλευρᾶς μήκους 35 μ., δυτικῆς 48,50 μ., βορείας 72 μ. και νοτίας 48 μ. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρῦξεως ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς, Ἐν Ἱ. Μ. Τουρλικνῆς 19ῃ Φεβρουαρίου 1925. Το Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Μυκόνῳ Ἱ. Μονῆς Τουρλικνῆς προκηρῦσσει, ὅτι ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως, ἐνεργηθησομένην τῆ 15ῃ μηνός Μαρτίου ε. ε., ἡμέρα Κυριακῆ ἐν Μυκόνῳ, ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου συμβολαιογράφου τὸ ἐν τῇ θέσει Μοναστήρι κείμενον οἰκόπεδον τῆς Μονῆς ἐκτάσεως ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων (144) τεκτονικῶν πήχεων. Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὄρων τῆς διακηρῦξεως ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς. Ἐν Ἱ. Μονῇ Τουρλικνῆς 19 Φεβρουαρίου 1925. Το Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Ὁ Ἡγούμενος τῆς ἐν Βύβοιᾳ Ἱερᾶς Μονῆς Μακρυμάλλης. Προκηρῦττει ὅτι. Συνεπεία τῆς ὑπ' ἀριθ. 802 ε ε διαταγῆς τοῦ Γενικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ἐκτιθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως τὰ ἐν τῷ χωρίῳ Ἀταλῆς κείμενα (290) ἐλαϊόδενδρα τῆς Μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Χαλκίδι τῆ 22 Μαρτίου ε. ε. ἡμέραν Κυριακῆν και ὥρα 10—12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου Χαλκίδος Γ. Ἀποστολίδου. Πρώτη προσφορὰ ὀρίζεται τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 33350. Ἐν Μονῇ Μακρυμάλλης τῆ 19 Φεβρουαρίου 1925. Ὁ Ἡγούμενος. Ἀρχιμ. Δ. Φαλδαμάκις.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”	
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	
Ἐσωτερικοῦ: Διὰ τοὺς Ναυτοὺς και τὰς Μονὰς Δρ. 5ι	
Διὰ τοὺς Ἱερεῖς	80
Ἐξωτερικοῦ.	Φρ. Χρ. 50
Ἀμερικῆς.	Δολ. 3
ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	
† Ο ΦΩΚΙΔΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ	
† Ο ΓΟΥΡΥΝΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓ ΠΟΛΕΩΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ	
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ	
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ	
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου	
Γραφεῖα Μέγαρον Ἀρχιεπισκοπῆς, Φιλοθέης 6, Ἀθήναι	
Τύποις “Φαίρικος,” Ὀδὸς Σταδίου 38, Ἀθήναι	